

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1SS122 Svenska som andraspråk - grammatik och fonetik ur ett andraspråksperspektiv, 15 högskolepoäng

1SS122 Swedish as a Second Language - Grammar and Phonetics from a second language perspective, 15 credits

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp

Svenska som andraspråk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2020-01-15

Senast reviderad 2022-03-10 av Fakulteten för konst och humaniora.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2022

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Övergripande mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- utföra språkliga analyser av andraspråksinlärares språkutveckling,
- anlägga metodiska perspektiv på hur uttalsundervisningen i svenska som andraspråk kan utformas.

Delkurs 1. *Grammatik ur ett andraspråksperspektiv*, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- redogöra för grunddragen i den systemisk-funktionella grammatiken,

- diskutera hur betydelse och form realiseras i ett andraspråk,
- problematisera språkliga val i relation till genre och text,
- analysera grammatiska strukturer i olika typer av texter,
- identifiera inlärares utvecklingsstadier i ett andraspråk utifrån processbarhetsteorin,
- tillämpa ett funktionellt perspektiv på andraspråksundervisning.

Delkurs 2. *Fonetik och fonologi ur ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp*

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- redogöra för fonetikens och fonologins grunder,
- redogöra för svenskans ljudstruktur och prosodi i ett kontrastivt perspektiv,
- analysera och beskriva andraspråkinlärares uttal,
- planera uttalsundervisning utifrån grundläggande didaktiska principer.

Innehåll

Innehåll

Kursen som helhet innehåller perspektiv på svenska som andraspråk inom områdena grammatik och fonetik.

Deltagande i gruppdiskussioner och seminarieövningar är obligatoriskt.

Delkurs 1. *Grammatik ur ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp*

Kursen ger grundläggande kunskaper i hur svenska språket kan beskrivas med hjälp av systemisk-funktionell grammatik. En central del av kursen ägnas åt hur betydelse skapas genom språket och vad det betyder för att kunna göra sig förstådd på ett andraspråk. Därtill diskuteras i kursen hur språkliga val relaterar till olika genrer och hur funktionell grammatikundervisning kan utföras i praktiken. I kursen ingår att diskutera de utvecklingsstadier som föreslås i processbarhetsteorin.

Delkurs 2. *Fonetik och fonologi ur ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp*

I delkursen ges de studerande möjlighet att utveckla grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper i allmän fonetik samt i andraspråksfonologi. Huvudvikten läggs vid de svenska språkljudens produktion och beskrivning. Svenskans fonologi och prosodi jämförs med andra språk i syfte att lyfta fram likheter och skillnader mellan olika språk. Speciella svårigheter i svenskans uttal lyfts fram och diskuteras i ett didaktiskt perspektiv.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar samt obligatoriska gruppdiskussioner och seminarieövningar.

När kursen ges som nätbaserad distanskurs används särskilda för distributionsformen lämpliga undervisningsformer. När kursen ges som distanskurs är delkursen Grammatik ur ett andraspråksperspektiv indelad i två undervisningsmoment, där ett godkänt, icke-poänggivande test är en förutsättning för moment 2.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Delkurs 1 *Grammatik ur ett andraspråksperspektiv* examineras genom Inlämningsuppgifter (1,5 hp), Transitivetsanalys (2,0 hp, hemtentamen), Grammatisk teori (2,0 hp, hemtentamen) och Tillämpad grammatik (2,0 hp, hemtentamen).

Delkurs 2 *Fonetik och fonologi ur ett andraspråksperspektiv* examineras genom inlämningsuppgifter (3,0 hp) samt genom hemtentamen (4,5 hp) (när kursen är distansbaserad).

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

För att uppnå betyget Väl godkänd på kursen i sin helhet krävs 10,5 hp med betyget väl godkänd.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Gemensam litteratur för samtliga delkurser

Skolverket. Senaste upplagan. *Läroplan Svenska som andraspråk för grundskolan*. s. 239–257. 18 s.

Skolverket. 2012. *Läroplan Svenska som andraspråk för gymnasiet*. s. 182–202. 20 s. Senaste upplagan.

Svenska skrivregler utgivna av Svenska språknämnden. 2017. 4:e uppl. Stockholm: Liber. 312 s. ISBN: 978-91-47-11149-7

Delkurs 1. *Grammatik ur ett andraspråksperspektiv*, 7,5 hp

Bergh Nestlog, Ewa & Danielsson, Kristina. 2020. Textskapande i grundskolan. Utveckla funktionella skrivpraktiker. Lund: Studentlitteratur. 197 s. ISBN 978-91-44-12202-1

Håkansson, Gisela. 2013. Utveckling och variation - en tillämpning av processbarhetsteorin på svenskt inlärspråk. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.) Svenska som andraspråk – i forskning undervisning och samhälle. s. 151-167. 18 s. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-07065-0

Myhill, Debra, Watson, Annabel & Newman, Ruth. 2020. Thinking differently about grammar and metalinguistic understanding in writing. *Bellaterra Journal of Teaching & Learning Language & Literature*. 13(2). 19 s. Tillhandahålles av institutionen som pdf.

Salomonsson, Johanna. (2022). *Titel meddelas vid kursstart*. Lund: Studentlitteratur.

Referenslitteratur

Teleman, Ulf, Hellberg, Staffan, & Andersson, Erik. 1999. Svenska akademiens grammatik. Svenska akademien. Tillgänglig online på <https://svenska.se/grammatik/>

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 200 s.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Abrahamsson, Niclas. 2013. Fonologiska aspekter på andraspråksinlärning och svenska som andraspråk. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 85-120. 37 s. 978-91-44-07065-0

Boyd, Sally & Bredänge, Gunlög. 2013. Attityder till brytning – exemplet med utländska lärare i svenska skolor. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 437-458. 22 s. 978-91-44-07065-0

Bodén, Petra. 2007. "Rosengårdssvensk" fonetik och fonologi. I: L. Ekberg (red.). *Språket hos ungdomar i en flerspråkig miljö i Malmö. Småskrifter från Nordiska språk vid Lunds universitet*. Nr 27. 47 sidor. Tillhandahålles som pdf-fil.

Johansson, Victoria, Carling, Gerd & Holmer, Arthur m.fl. 2013. *Språket, människan och världen: människans språk 1-2*. Studentlitteratur. Kapitel 6. 125-164. 40 s. Tillhandahålles som pdf-fil.

Munro Murray J. 2008. Foreign accent and speech intelligibility. I: J. Hansen Edwards & M. Zampini (red.) *Phonology and Second Language Acquisition*. 193-218. 25 s. John Benjamins Publishing Company.

Saito, Kazuya. 2012. Effects of Instruction of L2 Pronunciation Development: A Synthesis of 15 Quasi-Experimental Intervention Studies. *TESOL QUARTERLY*, 46(4). 842-854. 13 s. Tillhandahålles som pdf-fil.

Thorén, Bosse. 2014. *Svensk fonetik för andraspråksundervisningen*. Vulkan. 102 s. ISBN 978-91-63-76378-6

Zetterholm, Elisabeth & Tronnier, Mechtild. 2017. *Perspektiv på svenskt uttal. Fonologi, brytning och didaktik*. Studentlitteratur. 152 s. ISBN 978-91-44-07529-7

Didaktisk litteratur

Rosenqvist Håkan. 2007. *Uttalsboken. Svenskt uttal i praktik och teori*. Natur & Kultur. 96 s. ISBN 978-91-27-40645-2

Referenslitteratur

Bruce, Gösta. 2010. *Vår fonetiska geografi*. Studentlitteratur. Kapitel 2-5. ISBN 978-91-44-05053-9

Engstrand, Olle. 2007. *Fonetik light*. Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-04399-9

Garlén Claes. 1988. *Svenskans fonologi*. Studentlitteratur. Kapitel 4 och Appendix. ISBN 978-91-44-28151-3

Riad, Tomas. 2014. *The phonology of Swedish*. Oxford Linguistics. ISBN 978-01-99-54357-1

The World Atlas of Language Structures. Tillgänglig online på <http://wals.info/>

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 50 s.